

"ВИДИНСКИЯТ МИХАИЛ СТРОГОВ" -ЛЮБЕН ИВАНОВ (ГРЪНЦИ)

Поколението видински граждани, които през 1935 г. са били 20-годишни младежи и девойки, са изживявали истински трепети на надежда и разочарование, когато в местния „Видински общински вестник“ се появило съобщение, че се търсят статисти за снимане на филм. Край крепостта „Баба Вида“, по крайбрежието, от Нула редут и островите до Чифтилер, немски кинематографисти започнали снимките за екранизиране произведението на Жул Верн „Михаил Строгов“. Търсели се дубльори на главните герои, ролите на които се изпълнявали от Адолф Вал-брюк (на Михаил Строгов), а на Надя - от голямата Мария Андер-гаст. Явили се много кандидати, но опитното око на режисьора избрало най-подходящите дубльори - за Валбрюк- Любен Иванов (Грънци), а за Мария Андергаст - красивата видинчанка Гая-не Караденизова. Грънци бил строен левент, пъргав, интелигентен и с подчертани артистични данни. Както казва днес 97-годишният бай Иван Стойчев: "всички му завиждахме, че не сме на неговото място, но се и радвахме, че в една такава известна кинопродукция, ще участват и видински граждани." При една от най-рисковите снимки, когато конят на Михаил Строгов трябва да се спъне, а ездачът да полети на земята, ролята се изпълнявала от дубльора, поел всички рискове от евен-1уални злополуки. По-важното в случая с филма „Михаил Строгов“ е, че опасните каскади са изпълнени по великолепен начин от видинчанина Любен Иванов (Грънци).

До като беше жив, като колеги с еднакви професии, бяхме и добри приятели и често го разпитвах за снимките, за филма и за Мария Андергаст.

За опасното падане от коня, приближавания тогава 80-те години Грънци ми разказваше:

- Конят трябваше да се строполи на земята, като аз придръпах специалното въженце, когато двата му крака са във въздуха. Така, че аз очаквах това падане и обмислях как трябва да стане... За тази рискова сцена, популярният тогава многотиражен софийски вестник „Зора“ пише следното:

„Коравият български младеж, изпълняващ ролята на Строгова, бързо скача на краката си и макар и смазан, се мята отново на треперещия от страх кон, за да продължи бягането. Всичко става за една две секунди, снимането не прекъсва за миг, а режисьорът е луд от възторг...”

(в. „Жълт труд“, 31 март - 6 април, стр. 22,1993 г). Освен този първи рисков епизод в дубльорската му роля, Грънци си спомня всички подробности от следващите опасни сцени, които вдигат адреналина на изпълнители и зрители, а най-много се вдигало самочувствието му, още повече, че до него били такива знаменити артисти като Шарл Ванел, Александър Голник, Ивет Льобон и др.

Ето какво си спомня още с умиление, щастливият видински дубльор на Михаил Строгов: „При преследването на Михаил Строгов със салове и лодки по Дунав край Чифтелер без малко един татарин (Асен Бъчваров, учител, брат на революционера Крум Бъчваров, убит по време на сталинските репресии) така ме улови за гушата, че щеше да ме удави. Казах му: „А бе, даскале, какво правиш?“

Той се стреснал - всички много се били вживели в ролите си.

И още един пак такъв страшен момент: това е сцената с преследването на главните герои от татарите. Каруцата се обръща и конете продължават лудия си бяг. „Зора“ описва случката така: „Българският Строгов отново прояви ловкостта си. В момента на обръщане на каруцата Любен Иванов, без да губи присъствието на духа, грабва изплашената Караденизова (Надя) и вдигайки я над главата си, ловко отскача настрани, отървавайки се с няколко наранявания.“

Във филма вземат участие граждани, войници, цигани, лодкари, плувци, кавалеристи. Воини от Врачанския, Плевенския и Белоградчишкия гарнизон възпроизвеждат боевете, станали край Иркутск между руси и татари. Колорит по време на снимките внася българският кинооператор Ангел Темелков, който бил облечен като татарин. С маскиран апарат се хвърлял в най-големите схватки и безстрашно снимал онова, което можело да поразя зрителя.

Част от снимките с масовите сцени, режисьорът на филма направил в циганската махала на с. Гурково (днес гр. Дунавци -б.а).

В тази връзка моят дядо ми разказа един интересен случай. Организаторите на филма много харесали циганската махала, особено сламено-кирпичената къща на дядо Мушко Асанов. Те предложили на сина му Байрам да подпалят къщата, а след това да му я построят отново, но искали да заплатят още 500 000 лв., ако в горящата къща остане да изгори и 75 - годишният му баща дядо Мушко!

Когато Байрам съобщил за „офертата“ на баща си, дядо Мушко отсякъл :„Да им гори Господ очите, що ще ми горят мене...“!

Така идеята, да покажат във филма как е изгорял жив един татарин, пропаднала, а дядо Мушко до края на живота си попър-жеше онези, които „... сакаха да ми горят...“!

Дубльорската роля на Любен Иванов (Грънци), изпълнена по възможно най-добрия начин от видинския младеж, е впечатлила дълбоко и режисьорите, и изпълнителите на главните роли във филма „Михаил Строгов“.

Както ми казваше Любен Иванов (Грънци), дори Мария Андергаст, когато ѝ целувал галантно ръката, тя я задържала в неговата и със светнали очи му казвала:

- Хер Иванов, защо не дойдете с нас в Германия, пред вас ще се открие една блестяща артистична кариера...

Видинският Михаил Строгов - Любен Иванов

Написано от ivailo

Петък, 10 Декември 2010 04:08

Грънци обаче, остава верен на своя любим Видин, който така страстно обичаше до края на живота си.

Със спечелените немалко пари от филма Любен Иванов (Грънци) решава доста проблеми в живота си. Записва и завършва Висшия финансово - стопански институт в Свищов и се утвърждава като изтъкнат специалист- икономист във Видин.

Този достоен видински гражданин се спомина на 80 години, през 1995 г, и през целия си живот се радваше на уважението на своите съграждани, не само заради блестящата дублираща роля на Михаил Строгов, а заради многото човешки добродетели, които притежаваше.